

Uygulama Ö?retmenleri Hakk?ndaki Özel Alan Yeterlikleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Uygulama Ö?retmenleri Hakk?ndaki Özel Alan Yeterlikleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32359>

Özet

Uygulama Ö?retmenleri Hakk?ndaki Özel Alan Yeterlikleri Ölçe?i (UÖHÖAYÖ), **s?n?f ö?retmeni adaylar?n?n**, staj yapt?klar? okullardaki **uygulama ö?retmenlerinin** sahip oldu?u özel alan yeterlikleri hakk?ndaki alg?lar?n? ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir ölçme aracıdır. Ölçek, 2014 y?l?nda Güney Hac?ömero?lu ve Çi?dem ?ahin taraf?ndan yap?lan kapsaml? bir **ölçek geli?tirme** çal??mas? sonucunda literatüre kazandırmıştır. Bu araç, ö?retmenlik mesle?i uygulamas?n?n kalitesini ve ö?retmen adaylar?n?n bu süreçten edindi?i kazan?mlar? de?erlendirmede kritik bir rol oynamaktadır.

Ölçek, adaylar?n uygulama ö?retmenlerinin **alan bilgisi**, pedagojik becerileri ve mesleki tutumlar?na dair görü?lerini sistematik olarak toplamay? hedefler. Elde edilen veriler, ö?retmen yeti?tirme programlar?n?n ve sahada görev yapan uygulama ö?retmenlerine yönelik hizmet içi e?itimlerin geli?tirilmesi için temel te?kil etmektedir.

Anahtar Kelimeler

Uygulama Ö?retmenleri, Ö?retmen Adaylar?, Özel Alan Yeterlikleri, Alg?, S?n?f Ö?retmenli?i, Ölçek Geli?tirme, Mesleki Yeterlik.

Yazarlar

Güney Hac?ömero?lu, Çi?dem ?ahin.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, üniversite e?itimlerinin son a?amalar?nda yer alan **s?n?f ö?retmeni adaylar?n?n** staj deneyimleri s?ras?nda etkile?imde bulduklar? **uygulama ö?retmenlerinin** özel alan yeterlikleri düzeyine ili?kin alg?lar?n? belirlemektir. Bu alg?lar?n ölçülmesi, ö?retmen e?itimi programlar?n?n ve uygulama okullar?ndaki rehberlik süreçlerinin etkinli?ini de?erlendirmek için önemli veriler sunar.

Özellikle ö?retmenlik uygulamas? sürecinde, uygulama ö?retmenlerinin **alan bilgisi** ve bunu aktarma becerisi, adaylar?n mesleki geli?imini do?rudan etkilemektedir. Bu ölçek, uygulama ö?retmenlerinin bu kritik rollerini ne kadar ba?ar?l? icra ettiklerini adaylar?n bak?? aç?s?yla ortaya koymay? amaçlamakta ve böylece program geli?tirme çal??malar?na ???k tutmaktadır.

Yap?

Ölçek, **uygulama ö?retmenlerinin özel alan yeterliklerine dair alg?** yap?s?n? ölçmektedir. Bu

yap?, genellikle ö?retmen yeterliklerinin üç ana boyutunu içerir: **alan bilgisi**, **pedagojik formasyon** (ö?retme becerileri) ve **mesleki tutumlar**. Ölçek, ö?retmen adaylar?nın bu bile?enleri uygulama ö?retmenlerinde ne ölçüde gözlemledi?ini ve alg?lad???n? de?erlendirir.

Ölçülen yap?, yalnızca uygulama ö?retmeninin teknik becerilerini de?il, aynı zamanda adaylar?n bu becerilere yönelik sübjektif de?erlendirmelerini de kapsar. Bu, ö?retmen yeti?tirme alanında kritik bir öneme sahip olan **alg?** temelli bir yapıdır. Ölçek, adaylar?n mesleki geli?imlerini etkileyen bu alg?lar? nicel olarak analiz etmeye olanak tan?ır.

Geçerlik

Uygulama Ö?retmenleri Hakk?ndaki Özel Alan Yeterlikleri Ölçe?i'nin geli?tirilmesi sürecinde geçerlik çal???malar?, psikometrik standartlara uygun olarak yürütülmü?tür. Orijinal makalede (Hac?ömero?lu & ?ahin, 2014) detaylar? sunulan çal???mada, ölçe?in yapısal geçerli?ini sa?lamak amacıyla **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** kullan?lm???r. Bu analizler, maddelerin teorik olarak öngörülen yapılar? ne ölçüde temsil etti?ini ortaya koymu?tur.

Ayrıca, ölçe?in içerik geçerli?i, alanında uzman akademisyenler ve deneyimli **uygulama ö?retmenleri** görüşleri alınarak sa?lanm???r. Uzman görüşleri, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen **özel alan yeterlikleri** kavram?n? tam ve do?ru bir ?ekilde kapsay?p kapsamad???n? kontrol etmeye yardımcı olmu?tur. Ölçek, bu sayede hem yapısal hem de içerik aç?s?ndan güçlü bir geçerlik temeline oturmu?tur.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, ölçe?in iç tutarlılı???n? de?erlendirmek üzere gerçekleştirilmi?tir. Akademik **ölçek geli?tirme** standartlarına uygun olarak, maddeler arasındaki tutarlılı??? belirlemek amacıyla **Cronbach Alfa iç tutarlılık katsay?s?** hesaplanm???r. Bu katsay?nın kabul edilebilir düzeyde veya yüksek ç?kmas?, ölçe?in farklı maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Güvenirlik sonuçları, Hac?ömero?lu ve ?ahin (2014) tarafından yay?mlanan orijinal makalede sunulmu?tur. Yüksek bir iç tutarlılık katsay?s?, ölçe?in **s?n?f ö?retmeni adaylar?** grubunda güvenilir sonuçlar üretti?ini ve tekrarlı ölçümlerde istikrarlı veriler sa?layaca???n? teyit etmektedir. Güvenirlik, psikometrik araçların kalitesini belirleyen temel ölçütlerdendir.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme çal???ması kapsamında, ölçe?in nihai yapıs?n? belirlemek ve alt boyutları ortaya ç?karmak için **faktör analizi** uygulanm???r. Bu analizler sonucunda, ölçe?in **özel alan yeterlikleri** yapıs?n? temsil eden ve birbirinden ayrı?an birden fazla alt boyuta sahip oldu?u

tespit edilmi?tir. Bu alt boyutlar, uygulama ö?retmenlerinin farklı yeterlik alanları (örneğin; ö?retim stratejileri, materyal kullanımı, öğrenci motivasyonu) ayrı ayrı ölçmektedir.

Faktör yükleri ve öz de?erler gibi istatistiksel veriler, ölçe?in yapısal geçerliliğinin kanıtlanmasında kullanılmı?tır. Faktör Analizi, ölçe?in çok boyutlu yapısının güçlü ve teorik beklentilerle uyumlu olduğunu göstermi?tir. Bu yapı, araştırmacılara uygulama ö?retmenlerinin yeterlik algısının daha spesifik bileşenler üzerinden inceleme imkanı sunmaktadır.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geliştirme (Algı ve Yeterlik Değerlendirme Ölçeği)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Genellikle 5'li veya 7'li Likert formatında kullanılır.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Ö?retmen Adayları (Sınıf Ö?retmenliği Lisans Programı Öğrencileri)

Age Group: Genellikle 20-25 yaş aralığı (Lisans son sınıf öğrencileri)

Population Details: Çalışma, Sınıf Ö?retmenliği lisans programına kayıtlı olan ve staj uygulamaları gerçekleştiren **ö?retmen adayları** üzerinde yürütülmüştür. Ölçek, bu popülasyonun algılarını ölçmek üzere standardize edilmiştir.

Test Methodology: Kendi bildirimine dayalı (Self-report) algı ölçümü. Adaylar, uygulama ö?retmenlerinin gözlemledikleri yeterlik düzeylerini subjektif olarak değerlendirirler.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen Eğitimi, Stajyer Ö?retmen, Pedagojik Formasyon, Mesleki Gelişim, Algı Ölçeği, Eğitim Psikolojisi, Uygulama Okulları.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Güney Hacıömeroğlu

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Orijinal makaleden kontrol edilmelidir.)

Affiliation Email addresses: guneyh@gmail.com

Correspondence Address: Orijinal makalede belirtilmiştir (Genellikle çalıştığı üniversite adresi).

Ölçerin, Ücret ve Test Yeri?

Ölçek, akademik bir dergide yayımlanmış olup, bilimsel araştırmalarda yazarlara uygun atıf yapmak suretiyle kullanılabilir. Ölçeğin ticari veya geniş ölçekli kurumsal kullanım için sorumlu yazar (Güney Hac?ömero?lu) ile iletişime geçilmesi önerilir.

Ücret: Bilinmiyor (Akademik çalışmalarda genellikle ücretsizdir).

Test Yeri?: Ölçeğin geliştirildiği çalışmada 2014 yılında yayımlanmıştır.

Kaynaklar

Hac?ömero?lu, G., ve Şahin, Ç. (2014). Sınıf Ö?retmeni Adaylarının Uygulama Ö?retmenleri Hakk?ndaki Özel Alan Yeterlikleri Algısı?. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(15) , 473-486. Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden erişilebilir: dergipark.org.tr

Ölçeğin orijinal PDF dökümanı aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: uygulama-ogretmenleri-hakkindaki-ozel-alan-yeterlikleri-olcegi-toad.pdf

Uygulama Ö?retmenleri Hakk?ndaki Özel Alan Yeterlikleri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

NOT: Orijinal kaynak içeriğinde ölçeğin maddeleri yer almamaktadır. Ölçek maddelerine ulaşmak için Hac?ömero?lu ve Şahin (2014) tarafından yayımlanan hakemli makaleye başvurulması gerekmektedir.